

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I FALUN
 Föredragande
 Matilda Skogberg

DOM
 2019-11-18
 Meddelad i Falun

Mål nr
 4842-19

SÖKANDE

X2 Wireless AB, 559102-4566

Ombud: Advokat Nicklas Gränsmarker
 Rosengrens Advokatbyrå i Göteborg AB
 Box 2523
 403 17 Göteborg

MOTPART

Bostads AB Poseidon, 556120-3398
 Box 1
 424 21 Angered

SAKEN

Offentlig upphandling

KONKURRENSVERKET	
2019 11 18	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår X2 Wireless AB:s ansökan om överprövning.

Dok.Id 265830

Postadress
 Box 45
 S-791 21 Falun

Besöksadress
 Kullen 4

Telefon
 023-383 00 00
E-post: forvaltningsrattenifalun@dom.se
 www.forvaltningsrattenifalun.domstol.se

Telefax

Expeditionstid
 måndag–fredag
 08:00–12:00
 13:00–16:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Bostads AB Poseidon (Poseidon) gör en upphandling av nyinstallation rumsgivare, distrikt Backa (dnr UH19-052). Upphandlingen genomförs genom ett förenklat förfarande enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU. Av tilldelningsbeslutet framgår att ett anbud från X2 Wireless AB (X2) inte ansetts uppfylla de obligatoriska kraven avseende teknisk förmåga och kapacitet, då bolaget inte bifogat beskrivning eller certifikat som intygar att bolaget bedriver ett aktivt och systematiskt kvalitetsarbete som beslutats på företagets ledningsnivå.

X2 ansöker om överprövning och yrkar att upphandlingen ska göras om. Bolaget anför i huvudsak följande. Poseidon har brutit mot lagen om offentlig upphandling genom att ställa ett skallkrav som inte är relevant. Av upphandlingsdokumenten framgår att ett obligatoriskt krav är att utegivare ska ha mätområde minus 50 grader till plus 50 grader Celsius. Krav om minus 50 grader är inte relevant, särskilt inte i Göteborgsområdet. Det finns såvitt känt ingen produkt på marknaden som uppfyller ett sådant krav. Att ställa ett sådant krav innebär brott mot proportionalitetsprincipen. Det ska noteras att inget anbud uppfyllt detta krav. Det är en skyldighet för Poseidon att göra en teknisk utredning kring kravuppfyllnaden i alla delar. Annat agerande skulle stå i strid med likabehandlingsprincipen. Kravet medför att inget annat anbud uppfyller detta krav, och det kan även ha medfört att andra leverantörer helt avstått från att lämna anbud. Någon annan påföljd än att upphandlingen ska göras om kan därför inte komma i fråga. X2 har åsamkats skada eller risk för skada då bolaget uppfyllt åberopat krav under AFB.523. Relevanta handlingar har bifogats anbudet. Anbudsgivare äger rätt att åberopa annans, om relevant, tekniska förmåga och kapacitet om bolaget är nystartat. Till detta kommer att X2 lämnat lägst anbudspris.

Poseidon anser att X2:s ansökan ska avslås och anför i huvudsak följande. Samtliga fyra anbudsgivare har lämnat anbud utifrån den tekniska specifikation som finns i rambeskrivningen. Upphandlingen omfattar omkring 1600 temperaturgivare för inomhusbruk och tre utegivare. Utegivarnas volym uppgår värdemässigt till omkring 0,2 % av upphandlingens totala värde och utgör därmed endast en marginell del. Samtliga anbud, även X2, har lämnat anbud utan förbehåll eller reservationer beträffande de tekniska kraven. Poseidon har inte begärt att anbudsgivarna i sina anbud ska lämna bevis eller intyg gällande utegivarnas temperaturintervall. Samtliga anbudsgivare har genom att acceptera förfrågningsunderlaget och underteckna anbudsformuläret även utfäst att man kommer att kunna leverera en totalentreprenad som uppfyller ställda krav. Det är inte rimligt att Poseidon vid anbudsutvärderingen gör en teknisk utredning över kravuppfyllelsen i varje enskild del, och i synnerhet inte på sådana delar som endast utgör 0,2 % av den totala entreprenaden. X2:s anbud har förkastats eftersom det inte uppfyller två av kvalificeringskraven för leverantörer i upphandlingen. I punkt AFB.523 anges att anbudsgivare ska bedriva ett aktivt och systematiskt kvalitets- och miljöarbete som beslutats på bolagets ledningsnivå. Detta ska verifieras antingen genom angivna ISO-certifikat eller likvärdiga eller att företag som inte är certifierade lämnar en kortfattad beskrivning av hur det systematiska kvalitets- och miljöarbetet genomförs. X2 har bifogat Foab Produktion AB:s (Foab) certifikat och angett att Foab är ett systerbolag och att det pågår arbete att få egen certifiering. I anbudet saknas dock redovisning över koncernförhållanden eller på vilket sätt bolaget menar att Foabs certifiering säkerställer att X2 uppfyller ställda krav. Att ett eventuellt systerbolag innehar en certifiering är naturligtvis ingen garanti för att det anbudslämnande företaget uppfyller kraven för certifiering. X2 hade, i avsaknad av certifiering kunnat lämna beskrivningar av hur det systematiska kvalitets- och miljöarbetet genomförs i den egna verksamheten. Eftersom sådana beskrivningar saknas har Poseidon, helt enligt förfrågningsunderlaget förkastat anbudet. Eftersom X2 inte uppfyller de kvalificeringskrav som gäller för leverantörer

i upphandlingen kan man inte heller vinna upphandlingen oavsett hur de tekniska kraven för produkterna är utformade. Därmed har man inte åsamkats skada eller riskerat skada utifrån den aspekten.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Utgångspunkter för förvaltningsrättens prövning

I mål om överprövning enligt LOU gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart och tydligt sätt ska ange vilka omständigheter denne grundar sin talan på (RÅ 2009 ref. 69). Av 20 kap. 6 § LOU följer att det förvaltningsrätten har att pröva är om det på grundval av vad X2 anfört är visat att Poseidon har brutit mot någon av de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LOU och att detta har medfört att X2 har lidit eller kan komma att lida skada. De grundläggande principerna framgår av 4 kap. 1 § LOU och innebär att upphandlande myndighet ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt, genomföra upphandlingar på ett öppet sätt samt iakttå principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

Upphandlingsdokumenten

I punkt AFB.523 i upphandlingsdokumenten anges bl.a. följande.

AFB.523

Krav avseende teknisk förmåga och kapacitet

Kvalitetssäkringssystem

Anbudsgivaren ska bedriva ett aktivt och systematiskt kvalitetsarbete som beslutats på företagets ledningsnivå.

Verifiering: Om företaget är certifierat enligt ISO-9001 eller likvärdigt system ska certifikat bifogas till anbudet. Certifikat som lämnas in får vara på svenska eller engelska. Om certifikatet inte är på svenska eller engelska ska en översättning till svenska eller engelska bifogas med certifikatet.

Anbudsgivare som inte är certifierad enligt ovan ska ge en kortfattad beskrivning av hur systematiskt kvalitetsarbetet genomförs.

Miljöledningssystem

Anbudsgivaren ska bedriva ett aktivt och systematiskt miljöarbete som beslutats på företagets ledningsnivå.

Verifiering: Om företaget är certifierat enligt ISO-14001 eller likvärdigt system ska certifikat bifogas till anbudet. Certifikat som lämnas in får vara på svenska eller engelska. Om certifikatet inte är på svenska eller engelska ska en översättning till svenska eller engelska bifogas med certifikatet.

Anbudsgivaren som inte är certifierad enligt ovan ska ge en kortfattad beskrivning av hur systematiskt miljöarbetet genomförs.

I den tekniska ramhandlingen anges bl.a. följande.

Utegivare (Mätdon för utomhustemperatur)

Trådlös givare för utomhustemperatur monteras i väderskyddad kapsling. Placering i samråd med beställare, en i respektive område.

Kommunikation från utegivare till insamlingsenheter ska ske via trådlös m-bus eller likvärdigt protokoll. Kommunikation **med insamlingsenhet** ska ske minst en gång per ~~halvtimme~~ **timme** med minst ett unikt mätvärde vid varje **PM2** tillfälle. Batterikapaciteten hos varje utegivare ska kunna upprätthålla denna kommunikation i minst 10 år vilket också ska kunna verifieras.

Mätområde -50 till +50°C.
Noggrannhet +/-0,5°C.
Upplösning 0,5°C i området +18 till +25°C.
Dataredundans upp till 12 timmar.
Kapslingsklass minst IP44.

Har X2:s anbud felaktigt uteslutits?

X2 har gjort gällande att bolagets anbud uppfyller kraven i AFB.523 genom att man bifogat relevanta dokument samt att bolaget har rätt att åberopa Foabs kapacitet för att uppfylla kravet. Poseidon har gjort gällande att X2 inte uppfyllt de aktuella kraven genom att lämna in Foabs ISO-certifikat för kvalitets- och miljöarbete.

Av praxis framgår att ett bolag inte kan åberopa ett annat bolags certifiering i en upphandling eftersom certifieringen är individuell (se Kammarrätten i Sundsvalls dom i mål nr 573–576-19 samt Kammarrätten i Göteborgs dom i mål nr 3914-14).

Förvaltningsrätten anser därmed att X2 inte kan åberopa ett annat bolags ISO-certifikat för att uppfylla kraven på kvalitetssäkrings- och miljöledningssystem. Bolaget är således att betrakta som en leverantör utan certifikat avseende kvalitets- och miljöarbete. Av kraven i AFB.523 framgår att anbudsgivare som inte är certifierade enligt de krav som ställts ska ge en kort beskrivning av hur systematiskt kvalitets- och miljöarbete genomförs. X2 har inte visat att sådana uppgifter framgår av bolagets anbud. X2 uppfyller

sålunda inte kraven i AFB.523 och bolaget har därmed inte visat att det varit felaktigt av Poseidon att förkasta bolagets anbud.

Har övriga anbudsgivare felaktigt antagits?

X2 har gjort gällande att ingen anbudsgivare uppfyller kravet på utegivare med mätområde -50 till +50 grader Celsius. Poseidon har gjort gällande att samtliga anbudsgivare accepterat de tekniska kraven och åtagit sig att leverera enligt dessa.

Enligt rättspraxis har en upphandlande myndighet inte skyldighet att kontrollera om uppgifter som lämnats under anbudstiden är riktiga när omständigheter i det enskilda fallet inte ger anledning att ifrågasätta riktigheten. En misstanke om eller ett påpekande från annan anbudsgivare att ett anbud inte uppfyller ett givet obligatoriskt krav kan dock medföra skäl för myndigheten att kontrollera uppgiften i fråga (se bl.a. Kammarrätten i Göteborgs mål nr 4904-09 och 3688-14). Den utvidgade utredningsskyldigheten gäller även om uppgifterna blivit kända först i samband med en överprövningsprocess och även om anbudsgivaren enligt upphandlingsdokumenten inte varit skyldig att ge in bevis på att kravet uppfylls.

Av utredningen i målet framgår att samtliga anbudsgivare uppgett att de uppfyller och kommer att leverera enligt de tekniska krav som ställts, däribland kravet på utegivare med mätområde -50 till +50 grader Celsius. Det ställs inga ytterligare krav på att inge bevis för detta i upphandlingsdokumenten. X2 har endast angett att ingen av anbudsgivarna uppfyller det aktuella kravet men inte anfört några omständigheter som styrker att så faktiskt är fallet. Förvaltningsrätten anser därmed att X2 inte visat att det finns skäl att ifrågasätta riktigheten av övriga anbudsgivares anbud. Poseidon har således inte heller någon skyldighet att kontrollera om anbuderna uppfyller det aktuella kravet eller inte. Vad X2 har anfört visar inte heller att övriga anbud felaktigt ansetts uppfylla det aktuella kravet.

Strider kravet på utegivarnas mätområde mot proportionalitetsprincipen

X2 har gjort gällande att kravet att utegivare ska ha ett mätområde på -50 till +50 grader Celsius strider mot proportionalitetsprincipen med anledning av det klimat som råder i Göteborgsområdet samt eftersom det, såvitt bolaget känner till, inte finns några utegivare som uppfyller det aktuella kravet. Poseidon har gjort gällande att samtliga anbudsgivare, X2 inkluderat, uppgett att man godtar kraven i den tekniska ramhandlingen samt åtagit sig att leverera enligt de krav som framgår av denna.

För att en anbudsgivare ska anses uppfylla skaderekvisitet i 20 kap. 6 § LOU krävs att anbudsgivaren har lidit eller riskerat att lida skada på grund av den överträdelse anbudsgivaren gör gällande (se HFD 2013 ref. 53).

I nuvarande fall har X2 ansetts uppfylla det krav man anfört strider mot proportionalitetsprincipen. Förvaltningsrätten har även kommit fram till att X2 rätteligen förkastats, eftersom bolagets anbud inte uppfyller ett annat obligatoriskt krav i upphandlingen. Vid sådana omständigheter kan X2 inte anses ha lidit skada även om förvaltningsrätten skulle komma fram till att det aktuella kravet utformats i strid med proportionalitetsprincipen. Det finns därmed inte anledning att pröva om det aktuella kravet strider mot proportionalitetsprincipen.

Sammanfattning

Förvaltningsrätten finner sammanfattningsvis att X2 inte har anfört omständigheter som visar att Poseidon förfarit i strid med upphandlingsdokumenten, de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LOU när bolagets anbud förkastats samt när övriga anbudsgivare ansetts uppfylla de krav som ställts.

X2 har vidare inte visat att bolaget riskerat att lida skada på så sätt som bolaget anfört på grund av upphandlingsdokumentens utformning och skäl för förvaltningsrätten att pröva om upphandlingsdokumenten strider mot proportionalitetsprincipen finns således inte.

Skäl för ingripande enligt LOU föreligger därmed inte.

Ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (FR-05).

Lennart Furufors
lagman

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.